

DE PHILIPPO FIRMANO EPISCOPO EIUSQUE STATUTIS LEGATIVIS A. 1279

I

Philippus comes de Casate, qui posterius Firmi episcopus fuit, Hungariae nec non Poloniae legatus ac legum scriptor nobilis, priore parte saec. XIII natus est. Propter documentorum inopiam dies natalis eius viri certius vix definiri potest; eadem de causa multa et gravia vitae eius episcopi momenta haud facile accuratius cognosci possunt¹. In tot studiis doctissimis e.c.a. F. Ughellio² et M. Catalanio³ susceptis Philippi episcopi persona haudquaquam eis adnumerari potest, quae egregie aetatis viros ipsa vix emicat distincta.

Philippi comitis vita in duo, planissima temporis spatia, distingui potest, nempe in spatum ante episcopi gradum adeptum / i. e. ad. a. 1273 / atque in episcopatus spatum / ad a. 1301 /. Spatum ante episcopatum capessendum, parum quidem hodie cognitum, ad splendidissima munera ecclesiastica posteriore tempore suscipienda Philippi animum quodammodo praeparavit. Ex brevibus sane atque exilibus fontium mentionibus haud facile causas intellegimus, quibus factum est, ut Philippus per singulos ecclesiasticorum munerum gradus perpetuo ac constanter promoveretur. Admodum tamen verisimile videtur praeter cognatorum adiumentum, qui in Italia haud mediocri auctoritate gaudebant, eius ipsius ingenium atque indolem multum huc contulisse. In eo temporis spatio nusquam nisi forte in Gallia Cisalpina diutius commoratur. Tres urbes: Mediolanum, Bononia, Mantua plurimum in eius vita valere incipiunt. Mediolani, quae urbs eius familiae co-

¹ E.c. certo vix scimus, utrum Philippus episcopus ex clero esset saeculari an regulari /scilicet: ordinis Fratrum Minorum cf. C. Eubel, *Die Bischöfe, Cardinäle und Päpste aus dem Minorenorden von seiner Stiftung bis zum Jahre 1305*, Römische Quartalschrift, IV, /1890/, p. 195/. Aequo accuratius omnia tempora non novimus, quibus officia et munera ecclesiastica, tam usque ad a. 1273, quam posteriore tempore sustinebat, id quod peculiares Italiae bibliothecarum atque archivorum perscrutantes desiderare videtur.

² *Italia Sacra*, II, Venetiis 1717, p. 710.

³ *De Ecclesia Firmana eiusque episcopis et archiepiscopis commentarius*, Firimi 1783, p. 89 sq. Libraria cognovit benigneus usus dr Irmiae Merolle Tondi et dr Seraphino Prete, praerectorum "Biblioteca Nazionale Centrale" Florentinae et "Biblioteca Comunale" Firmanae.